

Mõned näited UNESCO biosfääriala sisutegevustest

HOIDA (elurikkus / loodus)

- Looduses tegutsedes **häiringu vähendamine**: grupisuuruse / rajavaliku piiramine, pesitsus- või tundlike alade vältimine, "püsime rajal", vaikuse / koerte reeglid, "ei toida loomi" jms.
- Ettevõtte öuel / territooriumil **loodussõbralik haljastus**: kohalikud liigid, tolmeldajate ala, niitmisrežiim, pestitsiidide / herbitsiidide vältimine.
- **Invasiivsete liikide leviku ennetus** (nt puhastad varustuse, ei vii "võõrast" pinnast / taimi uude kohta).
- Merel / kalal / loodussaadustel **vastutustundlik valik**: ei paku / soodusta ülekasutust, hoiad kinni reeglitest (eriti oluline rannikumerel ja väikesaartel, kus elupaigad on tundlikud).

ARENDADA (kestlik majandamine ja inimareng)

- Kohalikku pärandit ja identiteeti toetavad valikud (kohalik toit, käsitöö, lood, koostöö kogukonnaga).
- **Aus tööandja-** ja partnerikäitumine (kohalik väärtusahel, koostöö). Biosfääriala programm rõhutab tugevaid kogukondi ning hästi hoitud kultuuripärandi elavat kasutust.
- **Ressursitõhusus**: energia- ja veesääst, taastuvenergia kasutus või selle suunas liikumine.
- **Jäätmete vähendamine**, sortimine, korduskasutus (ringmajandus).
- **Loodussõbralik/ kohalik tooraine**, kemikaalide ja ühekordsete tarvikute vähendamine.

TOETADA (teadlikkus / külalise suunamine)

- Annad külalisele lihtsad **juhised** "kuidas siin käituda nii, et homme ka jagub" (looduses liikumine, kohalikku austav käitumine, ressursikasutus).
- Tood oma **kanalites** (sotsiaalmeedia, koduleht jms) nähtavalt välja 1–2 selget näidet, *kuidas* sa biosfääriala mõtet päriselt rakendad (mitte ainult loosung).
- Osaled / aita kaasa kohalikele looduse või pärandi **algatustele** (nt talgud, pärandkoosluste hooldus, kogukonnaüritus).

